

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2016. március 1-je*

„Fellebbezés — Az Iráni Iszlám Köztársasággal szemben hozott korlátozó intézkedések — Olyan személyek és szervezetek jegyzéke, akikre, illetve amelyekre a pénzeszközök és gazdasági erőforrások befagyasztása alkalmazandó — 945/2012/EU végrehajtási rendelet — Jogalap — Az iráni kormánynak való anyagi, logisztikai vagy pénzügyi támogatásra alapított kritérium”

A C-440/14. P. sz. ügyben,

a **National Iranian Oil Company** (székhelye: Teherán [Irán], képviseli: J.-M. Thouvenin ügyvéd)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2014. szeptember 23-án benyújtott fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselek: M. Bishop és V. Piessevaux, meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

Európai Bizottság (képviselek: A. Aresu, D. Gauci és M. L. Gussetti, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

beavatkozó fél az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, A. Tizzano elnökhelyettes, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, D. Šváby, F. Biltgen és C. Lycourgos tanácselnökök, A. Rosas (előadó), Juhász E., J. Malenovský, M. Safjan, M. Berger és S. Rodin bírák,

főtanácsnok: P. Cruz Villalón,

hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2015. április 28-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2015. szeptember 3-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: francia.

Ítéletet

- 1 Fellebbezésével a National Iranian Oil Company (a továbbiakban: NIOC) az Európai Unió Törvényszéke 2014. július 16-i National Iranian Oil Company kontra Tanács ítéletének (T-578/12, EU:T:2014:678, a továbbiakban: megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kéri, amely ítélettel a Törvényszék elutasította egyrészt az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2010/413/KKBP határozat módosításáról szóló, 2012. október 15-i 2012/635/KKBP tanácsi határozatnak (HL L 282., 58. o., a továbbiakban: vitatott határozat), másrészt pedig az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet végrehajtásáról szóló, 2012. október 15-i 945/2012/EU tanácsi végrehajtási rendeletnek (HL L 282., 16. o., a továbbiakban: vitatott rendelet) a NIOC-ra vonatkozó részében történő megsemmisítésére irányuló keresetét.

A jogvita előzményei

- 2 A jogvita előzményeit a Törvényszék a megtámadott ítéletben a következőképpen idézi fel:
 - „3 Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa (a továbbiakban: Biztonsági Tanács) 2010. június 9-én elfogadta az 1929 (2010). sz. határozatot (a továbbiakban: 1929. sz. határozat), amelynek célja az volt, hogy kiterjessze a Biztonsági Tanács 1737 (2006). sz., 1747 (2007). sz. és 1803 (2008). sz. határozatában előírt korlátozó intézkedések hatályát, valamint további korlátozó intézkedéseket vezetett be az Iráni Iszlám Köztársasággal szemben.
 - 4 2010. június 17-én az Európai Tanács hangsúlyozta, hogy egyre aggasztóbbnak tartja Irán nukleáris programját, és üdvözölte az 1929. sz. határozat elfogadását. Emlékeztetve 2009. december 11-i nyilatkozatára, az Európai Tanács felkérte az Európai Unió Tanácsát, hogy fogadjon el az 1929. sz. határozatban foglalt intézkedéseket végrehajtó, illetve azokat kísérő intézkedéseket, annak érdekében, hogy hozzájáruljon a nukleáris programot és rakéta programot támogató érzékeny technológiák Iráni Iszlám Köztársaság általi fejlesztésével kapcsolatban továbbra is élő aggályokra tárgyalásos úton adandó válaszhoz. Ezen intézkedéseknek a kereskedelem területeire, a pénzügyi szektorra, az iráni közlekedési ágazatra, a földgáz- és kőolajipar kulcsfontosságú ágazataira, valamint további – különösen az Iszlám Forradalmi Gárdához kapcsolódó – meghatározott célokra kell irányulniuk.
 - 5 A Tanács 2010. július 26-án elfogadta az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 2007/140/KKBP közös álláspont hatályon kívül helyezéséről szóló 2010/413/KKBP határozatot (HL L 195., 39. o.; helyesbítés: HL 2010. L 197., 19. o.), amelynek II. melléklete felsorolja azon – az I. mellékletben említett, a Biztonsági Tanács vagy az 1737 (2006). sz. határozattal létrehozott szankcióbizottság által meghatározottaktól eltérő – személyek és szervezetek nevét, akik, illetve amelyek vagyonát befagyasztották. A 2010/413/KKBP határozat (22) preambulumbekzdése az 1929. sz. határozatra hivatkozik, és megemlíti, hogy e határozat megállapítja, hogy potenciális kapcsolat áll fenn Irán energiaágazatból származó bevételei és az atomfegyverek elterjedésének veszélyével járó tevékenységei finanszírozása között.
 - 6 2012. január 23-án a Tanács elfogadta a 2010/413 határozat módosításáról szóló 2012/35/KKBP határozatot (HL L 19., 22. o.; helyesbítés: HL 2012. L 31., 7. o.). E határozat (13) preambulumbekzdése szerint a belépési korlátozásokat, valamint a pénzeszközök és gazdasági erőforrások befagyasztását alkalmazni kell további olyan személyekre és szervezetekre, akik, illetve amelyek az iráni kormány támogatása révén lehetővé teszik, hogy az iráni kormány az atomfegyverek elterjedésének veszélyével járó tevékenységeket végezzen vagy az atomfegyverek célba juttatására szolgáló rendszereket fejlesszen, különösen az iráni kormánynak pénzügyi, logisztikai vagy anyagi támogatást nyújtó személyekre és szervezetekre.

- 7 A 2012/35 határozat 1. cikke (7) bekezdése a) pontjának ii. alpontja az alábbi pontot illesztette be a 2010/413 határozat 20. cikkének (1) bekezdésébe, amely a következő személyekhez és szervezetekhez tartozó pénzeszközök befagyasztását írja elő:
- »c) az I. mellékletben nem szereplő egyéb személyek és szervezetek, akik támogatást nyújtanak az iráni kormánynak, és az azokhoz kapcsolódó személyek és szervezetek, akik felsorolását a II. melléklet tartalmazza.«
- 8 Következésképpen az EUM-Szerződés alapján a Tanács 2012. március 23-án elfogadta az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 961/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 267/2012/EU rendeletet (HL L 88., 1. o.; helyesbítések: HL 2012. L 332., 31. o., HL 2014. L 93., 85. o.). A 2012/35 határozat 1. cikke (7) bekezdése a) pontja ii. alpontjának végrehajtása céljából a rendelet 23. cikkének (2) bekezdése előírja a IX. mellékletében felsorolt azon személyek, szervezetek és szervek pénzeszközeinek befagyasztását, akik, illetve amelyek úgy minősülnek, mint:
- »d) azok az egyéb személyek, szervezetek és szervek, akik támogatást, így például anyagi, logisztikai vagy pénzügyi támogatást nyújtanak az iráni kormánynak, valamint az azokhoz kapcsolódó személyek és szervezetek.«
- 9 2012. október 15-én a Tanács elfogadta a [vitatott] határozatot. E határozat (16) preambulumbekzdése szerint további személyek és szervezetek nevét kell felvenni a 2010/413 határozat II. mellékletében szereplő, korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyek és szervezetek nevét tartalmazó jegyzékbe, különös tekintettel az iráni állam tulajdonában álló, az olaj- és gázágazatban tevékenykedő szervezetekre, mivel Irán kormánjának jelentős bevételi forrását képezik.
- 10 A vitatott határozat 1. cikke (8) bekezdésének a) pontja módosította a 2010/413 határozat 20. cikke (1) bekezdésének c) pontját, amely azóta előírja, hogy korlátozó intézkedések hatálya alá tartoznak:
- »c) az I. mellékletben nem szereplő azon személyek és szervezetek, akik Irán kormánya, illetve a tulajdonában álló, vagy általa ellenőrzött szervezetek részére, vagy velük kapcsolatban álló személyek és szervezetek részére támogatást nyújtanak; ezek felsorolását a II. melléklet tartalmazza.«
- 11 A [vitatott] határozat 2. cikke felvette a felperes nevét a 2010/413 határozat II. mellékletében szereplő, »A nukleáris vagy ballisztikus rakétákhoz kapcsolódó tevékenységekben részt vevő személyek és szervezetek, valamint az iráni kormányt támogató szervezetek« jegyzékét tartalmazó I. táblázatba.
- 12 Következésképpen a Tanács ugyanezen a napon elfogadta a [vitatott] rendeletet. A [vitatott] rendelet 1. cikke felvette a felperes nevét a 267/2012 határozat IX. mellékletében szereplő, »A nukleáris tevékenységekben vagy ballisztikus rakétákkal kapcsolatos tevékenységekben részt vevő személyek és szervezetek, valamint az iráni kormányt támogató személyek és szervezetek« jegyzékét tartalmazó táblázatba.
- 13 A felperes nevét a [vitatott] határozat és a [vitatott] rendelet a következő indokokkal vette fel a szóban forgó jegyzékekbe:
- »Állami tulajdonban lévő és államilag működtetett szervezet, amely pénzügyi forrásokat biztosít az iráni kormánynak. A NIOC igazgatótanácsának elnöke a kőolajügyi miniszter, az ügyvezető igazgatója pedig a kőolajügyi miniszter helyettese.«

- 3 A jogvitának a Törvényszék által előadott ezen előzményein kívül még meg kell említeni a 267/2012 rendelet 45. és 46. cikkét, amelyeknek a szövege a következő:

„45. cikk

A Bizottság:

- a) módosítja a II. mellékletet a[...] [...] Biztonsági Tanács[...] vagy a szankcióbizottság által tett megállapítások, illetve a tagállamok által szolgáltatott információk alapján;
- b) módosítja a III., IV., V., VI., VII. és IX. mellékleteket a tagállamok által szolgáltatott információk alapján.

46. cikk

(1) Amennyiben a Biztonsági Tanács vagy a szankcióbizottság jegyzékbe vesz egy természetes vagy jogi személyt, szervezetet vagy szervet, a Tanács ezt a természetes vagy jogi személyt, szervezetet vagy szervet felveszi a VIII. mellékletbe.

(2) Amennyiben a Tanács úgy határoz, hogy egy természetes vagy jogi személyt, szervezetet vagy szervet a 23. cikk (2) és (3) bekezdésének a hatálya alá von, ennek megfelelően módosítja a IX. mellékletet.

(3) A Tanács döntését és a jegyzékbe vétel okait közli – amennyiben a cím ismert, közvetlenül, egyéb esetben értesítés közzététele útján – az (1) vagy (2) bekezdésben említett természetes vagy jogi személlyel, szervezettel vagy szervvel, lehetővé téve számukra, hogy észrevételeket tegyenek.

(4) Amennyiben észrevételt tesznek, vagy új érdemi bizonyítékot nyújtanak be, a Tanácsnak felül kell vizsgálnia döntését, és erről értesítenie kell az érintett természetes vagy jogi személyt, szervezetet vagy szervet.

(5) Amennyiben az Egyesült Nemzetek Szervezete úgy dönt, hogy egy természetes vagy jogi személyt, szervezetet vagy szervet töröl a jegyzékből, illetve módosítja a jegyzékben szereplő természetes vagy jogi személy, szervezet vagy szerv azonosító adatait, a Tanács a VIII. mellékletet ennek megfelelően módosítja.

(6) A IX. mellékletben foglalt jegyzéket rendszeresen, legalább 12 havonta felül kell vizsgálni.”

- 4 A 267/2012 rendelet II-VII. melléklete az e rendelet rendelkezéseivel érintett áruk, technológiák, berendezések vagy fémek jegyzékeit tartalmazza. E rendelet X. melléklete az érintett rendelet több rendelkezésében említett illetékes hatóságokról tájékoztatást adó honlapok elérhetőségeit és a Bizottság értesítésére szolgáló címet tartalmazza.
- 5 A 267/2012 rendelet VIII. melléklete az e rendelet 23. cikkének (1) bekezdésében érintett személyek és szervezetek jegyzékét, míg a rendelet IX. melléklete az említett rendelet 23. cikkének (2) bekezdésében érintett személyek és szervezetek jegyzékét tartalmazza.
- 6 2012. december 27-én a NIOC mind a vitatott határozat, mind pedig a vitatott rendelet megsemmisítése iránti keresetet terjesztett elő.

A megtámadott ítélet

- 7 Keresete alátámasztása érdekében a NIOC hat jogalapra hivatkozott. Az első jogalap az EUMSZ 296. cikk megsértésén alapult, amennyiben a vitatott rendelet nem pontosította azt a jogi alapot, amelynek alapján azt elfogadták. A második jogalap azon alapult, hogy a vitatott rendelet nem rendelkezett megfelelő jogi alappal. A harmadik jogalap a 267/2012 rendelet 23. cikke (2) bekezdése d) pontjának, valamint a vitatott határozattal módosított 2010/413 határozat 20. cikke (2) bekezdése c) pontjának jogellenességén alapult. A negyedik jogalap téves jogalkalmazáson, ténybeli hibán, valamint mérlegelési hibán alapult. Az ötödik jogalap az indokolási kötelezettség, a védelemhez való jog, a megfelelő ügyintézés elve és a hatékony bírói jogvédelemhez való jog megsértésén alapult. A hatodik jogalap az arányosság elvének és a tulajdonhoz való jognak a megsértésén alapult.
- 8 A Törvényszék e jogalapok közül valamennyit, a keresetet pedig következőképpen teljes egészében elutasította.

A felek kérelmei

- 9 A NIOC azt kéri, hogy a Bíróság:
- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet,
 - adjon helyt az általa a Törvényszék előtt előterjesztett kereseti kérelmeknek, és
 - kötelezze a Tanácsot az első- és a másodfokú eljárás költségeinek viselésére.
- 10 A Tanács azt kéri, hogy a Bíróság:
- utasítsa el a fellebbezést, mint teljes egészében megalapozatlant, és
 - kötelezze a NIOC-ot a költségek viselésére.
- 11 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:
- utasítsa el a fellebbezést, és
 - kötelezze a NIOC-ot a költségek viselésére.

A fellebbezésről

- 12 A NIOC fellebbezésének alátámasztása érdekében hat jogalapra hivatkozik.

A vitatott rendeletet illetően az indokolási kötelezettség megsértésére alapított első jogalapról

A felek érvei

- 13 Első jogalapjával a NIOC arra hivatkozik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor elutasította a vitatott rendeletet illetően az indokolás elégtelenségére amiatt alapított jogalapot, hogy a rendelet jogi alapja nem került említésre. E tekintetben vitatja a megtámadott ítélet 43. pontját, amelyben a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy „[m]ivel a 267/2012 rendelet 46. cikkének (2) bekezdése ily módon kifejezetten hatáskört ruház a Tanácsra az ugyanezen rendelet 23. cikke (2) és (3) bekezdésének végrehajtására, a [vitatott] rendelet bevezető hivatkozása következőképpen

egyértelműen megjelöli azt a jogalapot, amely felhatalmazza a Tanácsot a valamely személlyel vagy szervezettel szembeni olyan korlátozó intézkedések elfogadására, mint amelyeket a felperessel szemben hoztak”.

- 14 A NIOC a Bizottság kontra Tanács ítélet (C-370/07, EU:C:2009:590) 39. pontjára való hivatkozással azt állítja, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint minden, joghatás kiváltására irányuló uniós jogi aktus a kötelező erejét olyan uniós jogi rendelkezésből származtatja, amelyet jogi alapként kifejezetten meg kell jelölni, és amely előírja azt a jogi formát, amellyel a jogi aktusnak rendelkeznie kell. Márpedig a 267/2012 rendelet 46. cikkének (2) bekezdésében szereplő, az „[a]mennyiben a Tanács úgy határoz” és a „módosítja a IX. mellékletet” kifejezések semmilyen módon nem jelölik meg az elfogadandó jogi aktus jogi formáját, úgyhogy ez a rendelkezés nem minősülhet az e rendelet azon IX. mellékletét módosító jogi aktus jogi alapjának, amely az említett rendelet 23. cikke (2) és (3) bekezdésével érintett természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek jegyzékét tartalmazza.
- 15 A Tanács vitatja a NIOC érvelését.

A Bíróság álláspontja

- 16 Első jogalapjával a NIOC azt állítja, hogy a Törvényszék a vitatott rendeletet illetően az indokolás elégtelenségére alapított jogalap elutasítása során tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 43. pontjában úgy ítélte meg, hogy a vitatott rendelet bevezető hivatkozása egyértelműen megjelöli azt a jogi alapot, amelynek alapján e rendeletet elfogadták, miközben az e jogi alapként megjelölt rendelkezés, nem határozza meg az elfogadandó jogi aktus jogi formáját.
- 17 E tekintetben előjáróban hangsúlyozni kell, hogy – amint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 42. és 43. pontjában megállapította – a vitatott rendelet bevezető hivatkozásai kifejezetten úgy említik a 267/2012 rendelet 46. cikkének (2) bekezdését, mint a Tanácsot az olyan korlátozó intézkedések elfogadására felhatalmazó jogi alapot, mint amelyeket a NIOC-kal szemben hoztak.
- 18 Az elfogadandó jogi aktus jogi formáját illetően ki kell emelni, hogy az ezen jogi aktus jogi alapjának megjelölésekor nem feltétlenül szükséges. Ahogy arra a Tanács joggal hivatkozott, a Szerződések számos olyan rendelkezése, amely jogalapokat képez, nem említi az elfogadható jogi aktusok formáját. Egyébiránt az EUMSZ 296. cikk, amely szerint „[h]a a Szerződések nem határozzák meg, milyen típusú jogi aktust kell elfogadni, a jogi aktus típusát az intézmények az alkalmazandó eljárásoknak megfelelően, eseti alapon maguk választják meg, az arányosság elvével összhangban”, kifejezetten előírja azt az esetet, amikor az EUM-Szerződés rendelkezései nem pontosítják az elfogadható jogi aktusok formáját.
- 19 E tényezőkből az következik, hogy mivel a vitatott rendelet bevezető hivatkozásai egyértelműen megjelölik a Tanácsot valamely személlyel vagy szervezettel szembeni korlátozó intézkedések elfogadására felhatalmazó jogi alapot, mégpedig a 267/2012 rendelet 46. cikkének (2) bekezdését, a NIOC állításával ellentétben nem volt szükséges az, hogy e rendelkezésben megjelöljék az ennek alapján a Tanács által elfogadható jogi aktusok jogi formáját ahhoz, hogy az említett rendelkezésre való hivatkozás a vitatott rendelet jogi alapját illetően kellő indokolásnak minősüljön. Ebből az következik, hogy a Törvényszék e tekintetben nem alkalmazta tévesen a jogot.
- 20 Következésképpen az első fellebbezési jogalapot, amely megalapozatlan, el kell utasítani.

A vitatott rendelet jogi alapjának hiányára alapított második, harmadik, negyedik és ötödik jogalapról

A felek érvei

- 21 Második jogalapjával a NIOC lényegében azt állítja, hogy az EUMSZ 215. cikknek kellett volna a vitatott rendelet jogi alapját képeznie. A harmadik, negyedik és ötödik jogalapjával a NIOC másodlagosan – arra az esetre, ha az kerülne megállapításra, hogy az egyedi korlátozó intézkedések az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdése alapján is elfogadhatók – úgy érvel, hogy az e rendelkezés által megkövetelt feltételek nem teljesültek ahhoz, hogy a 267/2012 rendelet 46. cikkének (2) bekezdése képezhesse a vitatott rendelet jogi alapját.
- 22 A NIOC második jogalapjával vitatja a megtámadott ítélet 54. és 55. pontját, valamint a Törvényszéknek ezen ítélet 56. pontjában szereplő azon következtetését, amely szerint a Tanácsnak a jelen esetben a pénzeszközök befagyasztásával kapcsolatos egyedi intézkedések elfogadásához nem kellett az EUMSZ 215. cikk (1) bekezdésében előírt eljárást követnie, hanem az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően jogosult volt a 267/2012 rendelet 23. cikke (2) és (3) bekezdésének végrehajtása érdekében saját magának hatásköröket juttatni.
- 23 A NIOC e második jogalap első részében a Parlament kontra Tanács ítélet (C-130/10, EU:C:2012:472) 65. pontjára alapítva – amely szerint az EUMSZ 215. cikk (2) bekezdésének kell a korlátozó intézkedések jogi alapját képeznie – úgy érvel, hogy az egyedi korlátozó intézkedések elfogadásához ez a rendelkezés az egyetlen lehetséges jogi alap, ugyanis meghatározza az ilyen intézkedéseket bevezető jogi aktusok elfogadására vonatkozó eljárást. Az EUM-Szerződés ötödik részének a korlátozó intézkedésekre vonatkozó IV. címében előírt egyetlen jogi alapról van szó. Ellenben az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdése az említett Szerződés hatodik részében szerepel, amely olyan általános szabályokat ír elő, amelyek nem térhetnek el az említett ötödik rész IV. címében kifejtett különös szabályoktól.
- 24 A NIOC álláspontját az említett jogalap második részében a Parlament kontra Tanács ítélet (C-130/10, EU:C:2012:472) 48. pontjára alapítja, amely szerint az EUMSZ 75. cikkben és az EUMSZ 215. cikkben előírt eljárások összeegyeztethetetlenek, és azt állítja, hogy ugyanez a helyzet az EUMSZ 215. cikkben és az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdésében előírt eljárások esetében. Ez utóbbi rendelkezés nem pontosítja a jogi aktusok elfogadására vonatkozó eljárást, úgyhogy az az EUMSZ 215. cikket nem helyettesítheti. Mindenesetre amennyiben az EUM-Szerződés e két rendelkezését felcserélhetőnek tekintenék, abból a korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozó két különböző rendszer következne, amely az ilyen intézkedésekkel érintett személyek közötti egyenlőtlenességgel járna, ami sértené az Európai Unió Alapjogi Chartájának 20. cikkében előírt egyenlő bánásmód elvét.
- 25 Második jogalapjának harmadik részében a NIOC először is úgy érvel, hogy az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdését – amennyiben az az EUMSZ 291. cikk (1) bekezdésében kifejtett tagállami elsődleges hatáskör alóli kivételt ír elő – korlátozóan kell értelmezni. Az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdése szerint az érintett uniós jogi aktusok a kötelező erejű jogi aktusok végrehajtása egységes feltételeinek a meghatározásához szükségesek, amelynek az esete a jelen ügyben nem áll fenn, ugyanis az EUMSZ 215. cikk (2) bekezdése lehetővé teszi végrehajtási intézkedések elfogadását. Másodszor a NIOC vitatja a Törvényszéknek a megtámadott ítélet 55. pontjában szereplő azon álláspontját, amely szerint az EUMSZ 215. cikk (1) bekezdésében előírt eljárás a pusztán végrehajtási intézkedések elfogadása érdekében alkalmatlannak mutatkozhat, miközben az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdése az EUM-Szerződés megalkotóinak azon szándékát tükrözi, hogy egy hatékonyabb végrehajtási eljárást írjanak elő, amely a végrehajtandó intézkedés típusához és az egyes intézmények cselekvési képességéhez igazodik. A NIOC szerint a Törvényszék által ezzel kapcsolatban végzett szubjektív értékelések nem igazolhatják az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdésének alkalmazását.

- 26 Harmadik jogalapjával a NIOC vitatja a megtámadott ítélet 74–83. pontját, valamint a Törvényszék azon következtetését, amely szerint a Tanács megfelelően igazolta ezen eltérő eljárás alkalmazását.
- 27 E jogalap első részében a NIOC emlékeztet az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdésében kifejtett két esetre, amely szerint „[h]a valamely kötelező erejű uniós jogi aktus végrehajtásának egységes feltételek szerint kell történnie, az ilyen jogi aktus végrehajtási hatásköröket ruház a Bizottságra, illetve különleges és kellően indokolt esetekben, valamint az [EU-S]zerződés 24. és 26. cikkében előírt esetekben a Tanácsra”. A jelen esetben nem állítható az, hogy a 267/2012 rendeletet az EUSZ 24. cikk és az EUSZ 26. cikk érinti, mindemellett pedig a 2012/35 határozatot az EUSZ 29. cikk alapján fogadták el. A NIOC ezen esetek közül a másodikra, valamint a különleges eset fennállása kellő indokolásának a szükségességére hivatkozik. E tekintetben vitatja, hogy a jogi aktusok indokolására vonatkozó, a Törvényszék által a megtámadott ítélet 74–76. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatot kell alkalmazni. A NIOC úgy véli, hogy a Törvényszék tévesen következtetett arra, hogy „megfelelően igazolt” volt az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdésének alkalmazása, amely indokot a Törvényszék úgy ír le ezen ítélet 77. pontjában, mint ami nem került kifejezetten kinyilvánításra, az említett ítélet 80. pontjában mint ami „tömören, de érthetően” került kifejezésre, vagy még ezen ítélet 82. pontjában mint ami „kellően érthető”.
- 28 Harmadik jogalapjának második részében a NIOC vitatja a megtámadott ítélet 78. és 79. pontját, amelyekben a Törvényszék a 267/2012 rendelet (28) preambulumbekzdését, valamint e rendelet 23. cikkének (2) bekezdését úgy értelmezte, hogy azok igazolják azt, hogy a korlátozó intézkedések az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdésének megfelelően a Tanács végrehajtási hatáskörébe tartoznak. A fellebbező szerint ezek a rendelkezések semmiképpen nem sugallnak ilyen igazolást.
- 29 Negyedik jogalapjával a NIOC azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 86. pontjában úgy ítélte meg, hogy a 267/2012 rendelet 46. cikkének (2) bekezdése fenntartja a Tanácsnak az ezen rendelet 23. cikkének (2) és (3) bekezdése rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó hatáskört, ami elegendő volt ahhoz, hogy a Tanács teljesítse az indokolási kötelezettséget e rendelkezés jogi alapjának említését illetően, amely jogi alapot az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdése képezi. A fellebbező úgy érvel, hogy a 267/2012 rendelet 46. cikkének (2) bekezdése semmilyen hivatkozást nem tartalmaz az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdésére, és a „végrehajtás” kifejezést sem említi. Következésképpen az említett rendelet ezen rendelkezése a Tanács határozatára utal, mégpedig az EUMSZ 215. cikk (2) bekezdése alapján.
- 30 Az ötödik jogalapjával a NIOC azt állítja, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 87. pontjában tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy a Tanács nem sértette meg az indokolási kötelezettséget azzal, hogy nem említette az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdését a 267/2012 rendelet bevezető hivatkozásaiban.
- 31 A Tanács vitatja a NIOC érvelését.
- 32 A Bizottság azt állítja, hogy az EUMSZ 215. cikk a megfelelő jogi alap.

A Bíróság álláspontja

- 33 Emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 215. cikk (2) bekezdése szerint „[a]mennyiben az Európai Unióról szóló szerződés V. címének 2. fejezete alapján elfogadott valamely határozat úgy rendelkezik, a Tanács az (1) bekezdésben említett eljárásnak megfelelően egyes természetes és jogi személyekkel, csoportokkal vagy nem állami, illetve államisággal nem rendelkező entitásokkal szemben korlátozó intézkedéseket állapíthat meg”. Az EUMSZ 215. cikk (1) bekezdése olyan eljárást ír elő, amely szerint a Tanács az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a Bizottság által előterjesztett együttes javaslat alapján, minősített többséggel határoz, és határozatáról tájékoztatja az Európai Parlamentet.

- 34 Amint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 54. pontjában megállapította, az EUMSZ 215. cikknek magából a szövegéből kitűnik, hogy e rendelkezéssel nem ellentétes az, hogy az annak alapján elfogadott rendelet az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdésében meghatározott feltételek mellett végrehajtási hatásköröket ruház a Bizottságra vagy a Tanácsra, amikor az e rendeletben előírt egyes korlátozó intézkedések végrehajtásának egységes feltételek szerint kell történnie. Különösen, az EUMSZ 215. cikk (2) bekezdéséből nem tűnik ki, hogy a természetes és jogi személyekkel, csoportokkal vagy nem állami, illetve államisággal nem rendelkező entitásokkal szemben hozott egyedi korlátozó intézkedéseket szükségszerűen az EUMSZ 215. cikk (1) bekezdésében előírt eljárás szerint kell elfogadni, és azt az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdése alapján nem lehet megtenni.
- 35 Egyébiránt az EUM-Szerződés egyetlen rendelkezése sem írja elő, hogy e Szerződésnek az intézményi és pénzügyi rendelkezésekre vonatkozó hatodik része a korlátozó intézkedések tárgyában nem alkalmazható. Az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdésének alkalmazása, amely rendelkezés szerint „[ha] valamely kötelező erejű uniós jogi aktus végrehajtásának egységes feltételek szerint kell történnie, az ilyen jogi aktus végrehajtási hatásköröket ruház a Bizottságra, illetve különleges és kellően indokolt esetekben, valamint az Európai Unióról szóló szerződés 24. és 26. cikkében előírt esetekben a Tanácsra”, nem volt tehát kizárt, amennyiben az e rendelkezés által előírt feltételek teljesültek.
- 36 Az említett rendelkezést illetően hozzá kell tenni, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a „végrehajtás” fogalma egyszerre foglalja magában az alkalmazási szabályok kidolgozását és a szabályok egyedi esetekre, egyedi hatályú jogi aktusok révén történő alkalmazását (Bizottság kontra Tanács ítélet, 16/88, EU:C:1989:397, 11. pont).
- 37 Ezen észrevételek tükrében meg kell állapítani a jelen esetben, hogy a 267/2012 rendeletet – amely 46. cikkének (2) bekezdése szolgált a vitatott rendelet elfogadásának alapjául – azért fogadták el, hogy az EUM-Szerződés keretében megtegyék a 2010/413 határozat I. és II. mellékletében azonosított személyekkel vagy szervezetekkel szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2010/413 határozat módosításáról szóló 2012/35 határozatot követő intézkedéseket.
- 38 Az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdése értelmében vett kötelező erejű jogi aktusnak minősülő ezen 267/2012 rendelet megállapítja azokat az általános kritériumokat, amelyek alapján fel kell venni a személyeket vagy szervezeteket azon jegyzékek egyikébe, amelyek az említett rendelet VIII. és IX. mellékletében szerepelnek, és amelyek azon személyekre vagy szervezetekre vonatkoznak, akiknek, illetve amelyeknek korlátozó intézkedések hatálya alá kell tartozniuk, figyelembe véve a 2010/413 határozatban szereplő általános jegyzékbe vételi kritériumokban a 2012/35 határozat által végrehajtott módosításokat, amelyek különösen az iráni kormány számára történő támogatásnyújtás kritériumával való kiegészítésből álltak.
- 39 Ebben az összefüggésben a NIOC-nak a vitatott határozattal a 2010/413 határozat II. mellékletében szereplő jegyzékbe történő felvétele miatt a vitatott rendelet felvette ezt a szervezetet az EUM-Szerződés keretében a 267/2012 rendelet IX. mellékletében szereplő jegyzékbe, hozzátéve, hogy – amint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 132. pontjában joggal megállapította, és anélkül, hogy ezt a NIOC a fellebbezésében vitatta volna – az ez utóbbi jegyzékbe vétel alapját már képezhette az iráni kormány számára történő támogatásnyújtásra alapított említett kritérium – függetlenül a 267/2012 rendeletben szereplő általános jegyzékbe vételi kritériumokban utólagosan végrehajtott módosítástól –, miután a vitatott határozat módosította a 2010/413 határozatban említett általános kritériumokat.
- 40 A vitatott rendelet ezáltal a NIOC tekintetében az iráni kormány számára történő támogatásnyújtásra alapított általános jegyzékbe vételi kritérium különleges alkalmazását végezte el, és célja az EUM-Szerződés keretében annak a biztosítása volt, hogy a NIOC-nak az iráni helyzet miatt elrendelt korlátozó intézkedéseknek való alávetésére az Európai Unió egészen belül egységesen kerüljön sor.

- 41 A Törvényszék következképpen a megtámadott ítélet 56. pontjában joggal ítélte meg úgy, hogy az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdésére alapított végrehajtási hatáskör gyakorlása a jelen esetben lehetséges volt.
- 42 Ebből az következik, hogy a második fellebbezési jogalap első és harmadik része megalapozatlan.
- 43 A NIOC által a második jogalap második részében kifejtett egyéb érveket illetően meg kell állapítani egyrészt, hogy a Parlament kontra Tanács ítélet (C-130/10, EU:C:2012:472) 48. pontja a jelen esetben nem releváns, mivel az említett ítélet az EUMSZ 75. cikknek és az EUMSZ 215. cikknek, nem pedig – ahogy a jelen esetben – az EUMSZ 215. cikknek és az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdésének hatályát érinti.
- 44 Másrészt az egyenlő bánásmód elvének állítólagos megsértését illetően, amely a korlátozó intézkedések elfogadási rendszereinek aszerint fennálló különbségéből ered, hogy valamely személyt az EUMSZ 215. cikk (2) bekezdésén alapuló rendelkezéssel vagy pedig az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdésén alapuló végrehajtási rendelet elfogadásával vettek jegyzékbe, meg kell állapítani, hogy tekintettel arra, hogy e jegyzékbe vételnek az érintett személy vagy szervezet szabadságaira és alapvető jogaira jelentős negatív hatása van (lásd ebben az értelemben: Kadi és Al Barakaat International Foundation kontra Tanács és Bizottság ítélet, C-402/05 P és C-415/05 P, EU:C:2008:461, 358. pont; Bizottság és társai kontra Kadi ítélet, C-584/10 P, C-593/10 P és C-595/10 P, EU:C:2013:518, 132. pont), a korlátozó intézkedésekkel érintett személyek vagy szervezetek jegyzékbe való bármely felvétel, függetlenül attól, hogy az az EUMSZ 215. cikkben vagy az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdésén alapul, megnyitja e személy vagy szervezet számára – amennyiben e jegyzékbe vétel e személy vagy szervezet tekintetében egyedi határozathoz hasonló – az uniós bírósághoz való fordulás jogát az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdésének megfelelően (lásd ebben az értelemben: Gbagbo és társai kontra Tanács ítélet, C-478/11 P-C-482/11 P, EU:C:2013:258, 57. pont), különösen azért, hogy ellenőrizték ezen egyedi határozatnak az alap-jogiaktusban kifejtett általános jegyzékbe vételi kritériumoknak való megfelelését.
- 45 Az EUMSZ 215. cikk szerinti és az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdése szerinti eljárás közötti különbség mögött az a szándék húzódik meg, hogy a korlátozó intézkedések területén objektív kritériumok alapján különbséget tegyenek az alap-jogiaktus és a végrehajtási jogi aktus között. Ebben az összefüggésben az EUMSZ 215. cikk (1) bekezdésében előírt, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a Bizottság által előterjesztett együttes javaslatra vonatkozó követelmény az ebben a rendelkezésben előírt eljáráshoz tartozó feltételnek, nem pedig olyan eljárásjogi garanciának minősül, amelyet általánosan bármely olyan személy vagy szervezet javára el kellene ismerni, aki, illetve amely a korlátozó intézkedésekkel kapcsolatos jegyzékbe bármely jogalappal történő felvétel hatálya alatt áll. Következésképpen az, hogy a korlátozó intézkedéseknek az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdésén alapuló végrehajtási hatáskör gyakorlásának keretében való elfogadása – az EUMSZ 215. cikk (1) bekezdésében előírt eljárással összefüggő esettel ellentétben – nem függ az ilyen együttes javaslat előterjesztésétől, nem tekinthető az ilyen jegyzékbe történő felvétel tárgyában az egyenlő bánásmód elve megsértésének.
- 46 Ebből az következik, hogy a második jogalap második része megalapozatlan. E jogalapot tehát teljes egészében el kell utasítani.
- 47 A harmadik, a negyedik és az ötödik jogalapra válaszul azt kell megvizsgálni, hogy a vitatott rendelet elfogadása azon esetkategóriák egyikébe tartozik-e, amelyek tekintetében a Tanács egy kötelező erejű jogi aktussal kapcsolatban az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdésének megfelelően végrehajtási hatáskört tarthat fenn magának.
- 48 Amint az a megtámadott ítélet 59. pontjából kitűnik, a Tanács a magának a 267/2012 rendelet 46. cikkének (2) bekezdésében fenntartott végrehajtási hatáskör igazolásához kizárólag arra hivatkozott, hogy a jelen eset „különleges és kellően indokolt eset”. Egyáltalán nem hivatkozott az EUSZ 24. cikkben és az EUSZ 26. cikkben előírt eset fennállására.

- 49 A végrehajtási hatáskörnek az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdésében említett azon esetét illetően, amelyet a Tanács „különleges és kellően indokolt esetekben” tarthat fenn magának, emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság az EGK-Szerződés 145. cikkének harmadik francia bekezdését – amely az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdésének felel meg – úgy értelmezte, hogy a Tanácsnak részletesen meg kell indokolnia a határozatát, amellyel fenntartja magának a végrehajtási hatáskörök gyakorlását (Bizottság kontra Tanács ítélet, 16/88, EU:C:1989:397, 10. pont).
- 50 A Bíróság értelmezte az EGK-Szerződés 145. cikke harmadik francia bekezdésének helyébe lépő EK 202. cikk harmadik francia bekezdését is a Bizottság kontra Tanács ítéletben (C-257/01, EU:C:2005:25, 51. pont), valamint a Parlament kontra Tanács ítéletben (C-133/06, EU:C:2008:257, 47. pont), amely ítéletekben kifejtette, hogy a Tanácsnak a végrehajtandó vagy módosítandó alap-jogiaktus természetétől és tartalmától függően megfelelően indokolnia kell az azon szabály alóli kivételt, amely szerint az említett Szerződés rendszerében ha közösségi szinten végrehajtási intézkedést kell elfogadni valamely alap-jogiaktushoz, akkor alapesetben a Bizottságra tartozik e hatáskör gyakorlása.
- 51 A jelen esetben meg kell állapítani, hogy a Tanács a 267/2012 rendelet 45. cikkében széles jogköröket ruházott a Bizottságra, amelyek többek között az e rendelet II–VII. mellékletének a módosítására vonatkoznak, amely mellékletek az említett rendelet rendelkezéseivel érintett áruk, technológiák, berendezések vagy fémek jegyzékeit tartalmazzák. Ellenben a Tanács a 267/2012 rendelet 46. cikkében fenntartotta magának az e rendelet VIII. és IX. mellékletének, nevezetesen a jegyzékbe vett természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek jegyzékeinek módosítására vonatkozó hatáskört, az említett rendelet VIII. mellékletét illetően a Biztonsági Tanács általi jegyzékbe vételt követően, a IX. melléklet esetében pedig az Unió által önállóan elfogadott korlátozó intézkedés miatt.
- 52 Ezen intézkedések összehasonlításából kitűnik, hogy a Tanács közülük a legérzékenyebbek elfogadására vonatkozó hatáskört tartotta fenn magának, mégpedig a Biztonsági Tanács által eldöntött jegyzékbe vételeknek az EUM-Szerződés alapján elfogadott rendeletbe történő foglalását, valamint a 267/2012 rendelet 23. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett intézkedések alkalmazását, mivel ezeknek az intézkedéseknek az érintett természetes vagy jogi személyekre, szervezetekre vagy szervekre különösen jelentős hatásuk van.
- 53 Amint az ugyanis a jelen ítélet 44. pontjában már kifejtésre került, a személyek vagy szervezetek pénzeszközeinek befagyasztásával járó ezen jegyzékbe vételeknek célkitűzésük ellenére – amely célkitűzés az Iráni Iszlám Köztársasággal szembeni nyomásgyakorlás annak érdekében, hogy az abbahagyja az atomfegyverek elterjedésének veszélyével járó tevékenységeket és az atomfegyverek célba juttatására szolgáló rendszerek fejlesztését – e személyek és szervezetek szabadságaira és alapvető jogaira jelentős negatív hatásuk van, amely hatás összefügg egyrészt a személyeket illetően a mind szakmai, mind családi életük jelentős mértékű felforgatásával a tulajdonhoz való joguk gyakorlásához fűződő korlátozások tényénél fogva, másrészt pedig a szervezeteket illetően azon zavaró hatásokkal, amelyek sértik különösen gazdasági tevékenységeiket (lásd ebben az értelemben: Kadi és Al Barakaat International Foundation kontra Tanács és Bizottság ítélet, C-402/05 P és C-415/05 P, EU:C:2008:461, 358. pont; Bizottság és társai kontra Kadi ítélet, C-584/10 P, C-593/10 P és C-595/10 P, EU:C:2013:518, 132. pont).
- 54 A végrehajtási hatáskör Tanácsra történő ezen átruházását az is igazolhatja, hogy ez az intézmény fogadja el a közös kül- és biztonságpolitika keretében hozott azon határozatokat, amelyekkel a természetes vagy jogi személyeket, szervezeteket vagy szerveket felveszik azon személyek és szervezetek jegyzékébe, akiknek, illetve amelyeknek a pénzeszközök befagyasztásának hatálya alatt kell állniuk. Márpedig az ilyen határozatokat az Unión belül – különösen az Unióban székhellyel rendelkező pénzügyi intézmények közreműködésével – csak akkor lehet végrehajtani, ha azokat az EUM-Szerződés keretében valamely rendelet elfogadása követi.

- 55 Egyébiránt amennyiben valamely személy jegyzékbe vételének indokait a közös kül- és biztonságpolitika keretében elfogadott határozatban módosítják azért, hogy figyelembe vegyék az ezen személy által a Tanácsnak esetlegesen benyújtott észrevételeket és bizonyítékokat, ennek a módosításnak az EUM-Szerződés keretében elfogadott rendeletben is meg kell történnie, amelynek hiányában a jegyzékbe vétel felülvizsgálata során a ki nem igazított indokolás fenntartása igazolhatja e rendelet jogszerűségének a vitatását.
- 56 A Törvényszék következképpen nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 69. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Tanács jogszerűen tarthatta fenn magának a 267/2012 rendelet 23. cikke (2) és (3) bekezdésének végrehajtására vonatkozó hatáskört azért, hogy biztosítsa a pénzeszközök befagyasztásával kapcsolatos intézkedések elfogadására vonatkozó eljárásoknak, valamint a hatáskörrel rendelkező hatóság 2010/413 határozat, illetve 267/2012 rendelet keretében tett következtetéseinek a koherenciáját mind valamely személy vagy szervezet nevének a szóban forgó jegyzékbe való eredeti felvétele, mind pedig e jegyzékbe vétel hatáskörrel rendelkező intézmény általi felülvizsgálata során, tekintettel különösen az érintett által esetlegesen benyújtott észrevételekre és bizonyítékokra.
- 57 A közös kül- és biztonságpolitika keretében a határozatok és az EUM-Szerződés alapján hozott intézkedések elfogadásának koordinációja annál is inkább szükséges, mivel a természetes vagy jogi személyekkel, szervezetekkel vagy szervekkel szembeni korlátozó intézkedéseket a lehető leghamarabb kell elfogadni, függetlenül attól, hogy erre a Biztonsági Tanács határozatának való megfelelés vagy a közös kül- és biztonságpolitika keretében eldöntött új önálló jegyzékbe vételek által elérni kívánt hatás lehető leggyorsabban történő biztosítása érdekében kerül-e sor. E tekintetben meg kell állapítani, hogy a közös kül- és biztonságpolitika keretében hozott határozatot és a NIOC jegyzékbe vételére vonatkozó vitatott végrehajtási rendeletet a Tanács gyakorlatának megfelelően ugyanazon a napon fogadták el.
- 58 Az előírt jogi aktusok elfogadása során az összhang, a koordináció és a gyorsaság ezen szükségletei igazolják, hogy az EUM-Szerződés alapján elfogadott jegyzékbe vételi intézkedéseket, és az azokat kísérő, a közös kül- és biztonságpolitika keretében elfogadott jegyzékbe vételi intézkedéseket az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdése szerinti különleges esetekbe tartozónak tekintsék. A Bíróság ezért utasította el – ahogy azt Törvényszék a megtámadott ítélet 72. pontjában megállapította – a Tanács kontra Manufacturing Support & Procurement Kala Naft ítéletben (C-348/12 P, EU:C:2013:776, 109. pont) a Tanács azon hatáskörének hiányára alapított jogalapot, hogy az EUSZ 29. cikk alapján az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdésén alapuló végrehajtási rendelettel a Manufacturing Support & Procurement Kala Naft Co., Tehrannal szemben hozott, a pénzeszközök befagyasztásával kapcsolatos olyan intézkedéseket fogadjon el, mint amelyeket különösen a 2010/413 határozat ír elő, és lényegében úgy ítélte meg, hogy az EUM-Szerződés e rendelkezése hatáskört biztosított a Tanácsnak a vitatott intézkedések elfogadására.
- 59 Ebből az következik, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 73. pontjában arra a következtetésre jutott, hogy a Tanács észszerűen vélhette úgy, hogy a pénzeszközök befagyasztásával kapcsolatos szóban forgó intézkedések azt igazoló különleges jelleggel rendelkeznek, hogy fenntartsa magának a végrehajtási hatáskört a 267/2012 rendelet 46. cikkének (2) bekezdésében.
- 60 A végrehajtási hatáskör Tanácsra történő átruházásának igazolására vonatkozó feltételt illetően a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 74–76. pontjában az EUMSZ 296. cikkben előírt indokolási kötelezettséggel kapcsolatos ítélkezési gyakorlatra hivatkozott. A Bíróság ugyanis már kimondta, hogy a Tanácsnak a végrehajtandó vagy módosítandó alap-jogiaktus természetétől és tartalmától függően megfelelően indokolnia kell az azon szabály alóli kivételt, amely szerint alapesetben a Bizottságra tartozik a végrehajtási hatáskör gyakorlása (Parlament kontra Tanács ítélet, C-133/06, EU:C:2008:257, 47. pont; Parlament és Bizottság kontra Tanács ítélet, C-124/13 és C-125/13, EU:C:2015:790, 53. pont).

- 61 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az Iráni Iszlám Köztársaságot érintő korlátozó intézkedésekre vonatkozó határozatok és rendeletek az egyértelműség és az olvashatóság javítása érdekében gyakran módosított és rendszeresen felváltott jogi aktusok sorozatának tekintendők. Mindazonáltal egyes rendelkezések e határozatok és rendeletek mindegyikében hasonlóak.
- 62 Amint azt a főtanácsnok indítványának 83. és azt követő pontjaiban kiemelte, a végrehajtási hatáskör Tanácsra történő átruházását már az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, 2007. április 19-i 423/2007/EK tanácsi rendelet (HL L 103., 1. o.) 15. cikkének (2) bekezdésében, valamint az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 423/2007/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. október 25-i 961/2010/EU tanácsi rendelet (HL L 281., 1. o.) 36. cikkének (2) bekezdésében előírták. Ezt a két rendelkezést a 423/2007 rendelet (6) preambulumbekzdése, illetve a 961/2010 rendelet (15) preambulumbekzdése indokolta. Ez utóbbi preambulumbekzdés kimondja, hogy „[a]z e rendelet VII. és VIII. mellékletében szereplő jegyzékek módosítására vonatkozó hatáskört a Tanácsnak kell gyakorolnia, tekintettel az Irán által a nemzetközi békére és biztonságra jelentett különleges fenyegetésre, amelyet az iráni nukleáris programmal kapcsolatos, az Európai Tanács által 2010. június 17-én kihangsúlyozott egyre növekvő aggodalom is mutat, valamint annak érdekében, hogy biztosított legyen az összhang a 2010/413/KKBP határozat I. és II. mellékletének módosítására és felülvizsgálatára vonatkozó eljárással”.
- 63 E tényezőkből kitűnik, hogy a végrehajtási hatáskör Tanácsra történő átruházását – azon rendeletekben, amelyek megelőzték a 267/2012 rendeletet – a közös kül- és biztonságpolitika keretében, valamint az EUM-Szerződés alapján elfogadott jegyzékbe vételek között megkövetelt összhang igazolta.
- 64 A jelen esetben a Tanács részére végrehajtási hatáskört fenntartó kikötés jelenlétére, valamint e fenntartásnak a 267/2012 rendeletnél korábbi rendeletekben lévő igazolására tekintettel a Tanács ezen hatáskörének fennállásáról tudható az, hogy e hatáskör annak a háttérnek a részét képezi, amelyben a szóban forgó jogi aktust elfogadták, és az az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdése szerint kellően indokoltnak tekinthető volt. Következésképpen a harmadik jogalap első része megalapozatlan.
- 65 Mivel ez az igazolás megerősíti a Törvényszéknek a megtámadott ítélet 78. és 79. pontjában szereplő indokolását, meg kell állapítani, hogy a harmadik fellebbezési jogalap második része is megalapozatlan.
- 66 Az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdése annak érdekében történő megjelölésének hiányát illetően, hogy a 267/2012 rendelet 46. cikkének (2) bekezdésében szereplő hatáskör-átruházás igazolásra kerüljön, emlékeztetni kell arra, hogy az EUM-Szerződés pontos rendelkezésére való hivatkozás elmulasztása nem minősülhet lényeges hibának, amikor a jogi alap a jogi aktus más elemei alapján meghatározható (Bizottság kontra Tanács ítélet, C-370/07, EU:C:2009:590, 56. pont). Márpedig ahogy azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 85. és 86. pontjában joggal megállapította, noha az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdése nem került a 267/2012 rendelet 46. cikkének (2) bekezdésében szereplő végrehajtási hatáskör átruházásának jogi alapjaként említésre, e rendelet rendelkezései lehetővé teszik annak a megértését, hogy a Tanács az EUMSZ 291. cikk (2) bekezdésében kifejtett feltételeknek megfelelően tartotta fenn magának e hatáskört. Ebből az következik, hogy a negyedik és az ötödik jogalap megalapozatlan.
- 67 E tényezők összességéből az következik, hogy a második, a harmadik, a negyedik és az ötödik jogalapot el kell utasítani.

Az iráni kormány számára történő támogatásnyújtáson alapuló jogi kritérium jogellenességére alapított hatodik jogalapról

A felek érvei

- 68 A NIOC hatodik jogalapjával vitatja a megtámadott ítélet 109. és azt követő pontjait. A Törvényszék e pontokban elutasította a 2012/635 határozattal módosított 2010/413 határozat 20. cikke (1) bekezdésének c) pontjában, valamint a 267/2012 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének d) pontjában megállapított, az iráni kormány számára történő támogatásnyújtáson alapuló jogi kritériummal (a továbbiakban: vitatott kritérium) kapcsolatos jogellenességi kifogást, amely kritériumon a NIOC szóban forgó jegyzékekbe való felvétele alapul. A NIOC azt állította, hogy e kritérium, amennyiben az „azok[ra] az egyéb személyek[re], szervezetek[re] és szervek[re] [vonatkozik], akik támogatást, így például anyagi, logisztikai vagy pénzügyi támogatást nyújtanak az iráni kormánynak és az annak tulajdonában lévő vagy ellenőrzése alatt álló szervezeteknek, valamint az azokhoz kapcsolódó személyek[re] és szervezetek[re]”, ellentétes az EUSZ 2. cikkben foglalt szabadság és jogállamiság értékeivel, amelyeknek a közös kül- és biztonságpolitika keretében elfogadott határozatoknak az EUSZ 21. cikk és az EUSZ 23. cikk értelmében meg kell felelniük. A vitatott kritérium a Tanácsra túlzott és feltétel nélküli jogkört ruházna, amely lehetővé tenné az iráni kormánynak támogatást – különösen pénzügyi támogatást – nyújtó személyek és szervezetek szankcionálását, anélkül hogy az utóbbiak részt vennének a szóban forgó nukleáris programban. E személyek és szervezetek között így szerepelhet egy adózó vagy egy iráni tisztviselő, vagy akár valamely uniós tagállam ügyvédi kamarájában bejegyzett olyan ügyvéd, aki a Törvényszék előtt egyes iráni állami szervezetek védelmét látja el.
- 69 E jogalap három részből áll.
- 70 Az említett jogalap első részében a NIOC azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 115. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Tanácsra a vitatott kritériummal ruházott mérlegelési jogkör sem önkényes, sem pedig diszkrecionális, valamint ezen ítélet 123. pontjában, amikor úgy ítélte meg, hogy „a vitatott kritérium objektív kritériumok bevezetésével korlátozza a Tanács mérlegelési jogkörét, valamint biztosítja az uniós jog által megkövetelt előreláthatósági szintet”.
- 71 A NIOC arra hivatkozik, hogy a Törvényszék tévesen értelmezte a vitatott kritériumot, amikor a megtámadott ítélet 119. pontjában úgy ítélte meg, hogy ez a kritérium „nem az iráni kormány támogatásának valamennyi formájára, hanem a támogatás kizárólag azon formáira vonatkozik, amelyek mennyiségi vagy minőségi jelentőségüknél fogva hozzájárulnak Iránban az atomfegyverek elterjedésével kapcsolatos tevékenységek folytatásához”. A fellebbező szerint a „mennyiségi vagy minőségi jelentőségre” vonatkozó pontosítás nem szerepel a 267/2012 rendeletben, és az a rendelet Törvényszék által „átírásának” minősült, mielőtt a Törvényszék az említett kritériumnak az előreláthatóság, az érthetőség és a bizonytalanság hiányával kapcsolatos követelményeknek való megfelelését állapította volna meg.
- 72 A NIOC arra is hivatkozik, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 118. és 120. pontjában „nem szerepeltette” az „így például” kifejezést, miközben ez egyértelműen azt jelenti, hogy a szövegben említett támogatástípusok, nevezetesen a pénzügyi, logisztikai vagy anyagi támogatások jegyzéke pusztán illusztratív jellegű.
- 73 A NIOC arra a következtetésre jut, hogy a vitatott kritérium Törvényszék általi értelmezése téves, és ez a kritérium nem felel meg az uniós jog által megkövetelt előreláthatóság, kellő egyértelműség és pontosság feltételeinek, ugyanis nem teszi lehetővé azon személyek meghatározását, akik, illetve amelyek korlátozó intézkedés hatálya alá tartozhatnak.

- 74 A NIOC a hatodik fellebbezési jogalap második részében azt állítja, hogy a Törvényszék a vitatott kritérium „átírásával” megsértette a védelemhez való jogot, mivel a NIOC nem vitathatta az őt sújtó korlátozó intézkedést, mint amely nem felel meg az említett „átírt” kritériumnak, amely mind a NIOC, mind pedig a Tanács számára ismeretlen volt.
- 75 E jogalap harmadik részében a NIOC azt állítja, hogy a megtámadott ítélet 119. és 140. pontja ellentmondásban áll egymással. A Törvényszék e 119. pontban úgy ítéli meg, hogy a vitatott kritérium „a támogatás azon formáira [vonatkozik], amelyek mennyiségi vagy minőségi jelentőségüknél fogva hozzájárulnak Iránban az atomfegyverek elterjedésével kapcsolatos tevékenységek folytatásához”, miközben az említett 140. pontban ez a kritérium „minden olyan támogatásra [vonatkozik], amely bár nem áll közvetlen vagy közvetett kapcsolatban az atomfegyverek elterjedésében közreható fejlesztésekkel, mennyiségi vagy minőségi jelentőségénél fogva elősegítheti az ilyen fejlesztéseket úgy, hogy az iráni kormánynak erőforrásokat vagy anyagi, pénzügyi vagy logisztikai segítséget nyújtanak, amely lehetővé teszi számára az atomfegyverek elterjedésével kapcsolatos tevékenységek folytatását”. Márpedig a fellebbező szerint az olyan támogatás, amely nem áll – akár közvetett – kapcsolatban az atomfegyverek elterjedésében közreható fejlesztésekkel, egyidejűleg nem segítheti elő az ilyen fejlesztéseket. A megtámadott ítélet 119. pontja és 140. pontja közötti összhang hiánya ezen ítélet téves indokolásának minősül.
- 76 A Tanács – a Bizottság támogatásával – vitatja a NIOC érvelését.

A Bíróság álláspontja

- 77 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy – amint azt a Bíróság megállapította – széles körű mérlegelési jogkört kell elismerni az uniós jogalkotó részére olyan területeken, amelyek a jogalkotó részéről politikai, gazdasági, társadalmi döntéseket és összetett mérlegelést igényelnek. Ebből a Bíróság azt a következtetést vonta le, hogy az e területeken elfogadott intézkedés jogszerűségét csak annak a hatáskörrel rendelkező intézmény által követni kívánt cél elérésére nyilvánvalóan alkalmatlan volta érintheti (Sison kontra Tanács ítélet, C-266/05 P, EU:C:2007:75, 33. pont; Tanács kontra Manufacturing Support & Procurement Kala Naft ítélet, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 120. pont).
- 78 A Bíróság ítélkezési gyakorlatának megfelelően a korlátozó intézkedéseket előíró rendeletet nemcsak a közös kül- és biztonságpolitika keretében elfogadott, az EUMSZ 215. cikk (2) bekezdésében említett határozat tükrében, hanem azon történeti összefüggésben is értelmezni kell, amelybe az Unió által elfogadott rendelkezések illeszkednek, és amelyekbe e rendelet illeszkedik (lásd ebben az értelemben: Tanács kontra Manufacturing Support & Procurement Kala Naft ítélet, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 75. pont; Georgias és társai kontra Tanács és Bizottság végzés, C-545/14 P, EU:C:2015:791, 33. pont). Ugyanez vonatkozik a közös kül- és biztonságpolitika keretében elfogadott határozatra, amelyet azon összefüggés figyelembevételével kell értelmezni, amelybe e határozat illeszkedik.
- 79 Ezért a Törvényszék a megtámadott ítélet 118. pontjában joggal állapította meg, hogy a vitatott kritérium olyan jogi keretbe illeszkedik, amelyet egyértelműen behatárolnak az Iráni Iszlám Köztársasággal szemben hozott korlátozó intézkedésekre vonatkozó szabályozás által követett célkitűzések, valamint hogy különösen a 2012/35 határozat (13) preambulumbekzdése – amely határozat első alkalommal illesztette be e kritériumot a 2010/413 határozat 20. cikkének (1) bekezdésébe – kifejezetten pontosítja, hogy a pénzeszközök befagyasztását olyan személyek és szervezetek tekintetében kell alkalmazni, „akik, illetve amelyek az iráni kormány támogatása révén lehetővé teszik, hogy az iráni kormány az atomfegyverek elterjedésének veszélyével járó tevékenységeket végezzen vagy az atomfegyverek célba juttatására szolgáló rendszereket fejlesszen, különösen az iráni kormánynak pénzügyi, logisztikai vagy anyagi támogatást nyújtó személyekre és szervezetekre”. A Törvényszék hasonlóképpen helyesen állapította meg azt, hogy a 267/2012 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének d) pontja azt is kimondja, hogy ez a támogatás „anyagi, logisztikai vagy pénzügyi” lehet.

- 80 A Törvényszék ebből a megtámadott ítélet 119. és 120. pontjában arra a következtetésre jutott, hogy a vitatott kritérium módosításával kapcsolatos célkitűzés az volt, hogy bővítsék a jegyzékbe vételi kritériumot azért, hogy figyelembe vegyék az érintett személy vagy szervezet saját tevékenységeit, amelyek ugyan ilyenként nem állnak közvetlen vagy közvetett kapcsolatban az atomfegyverek elterjedésével, de elősegíthetik azt úgy, hogy erőforrásokat vagy anyagi, pénzügyi vagy logisztikai támogatást nyújtanak az iráni kormánynak, amely lehetővé teszi számára az atomfegyverek elterjedésével kapcsolatos tevékenységek folytatását.
- 81 Ezt az értelmezést megerősíti a szabályozásnak a Tanács dokumentumai tükrében vizsgált fejlődése. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az 1929. sz. határozat tizenhetedik preambulumbekzdésében a Biztonsági Tanács kiemelte „Irán energiaágazatából származó bevételei és az atomfegyverek elterjedésének veszélyével járó tevékenységei finanszírozása közötti potenciális kapcsolatot”, és ez a kapcsolat a megtámadott ítélet 5. pontjában említésre került. Az Európai Tanács e körülmény figyelembevételére érdekében hívta fel 2010. június 17-i következtetéseihez csatolt nyilatkozatában a „Külügyek” Tanácsát arra, hogy a következő ülésén fogadja el az 1929. sz. határozatban foglalt intézkedéseket végrehajtó intézkedéseket, és ez a felhívás a többek között a földgáziparra vonatkozó intézkedéseknek mind a 2010/413 határozatban, mind pedig a 961/2010 rendeletben történő elfogadásához vezetett.
- 82 Mivel ezek az intézkedések elégtelennek bizonyultak az Iráni Iszlám Köztársaság által végrehajtott nukleáris program befejezéséhez vagy megfékezéséhez, az Európai Tanács 2011. december 9-i következtetéseiben úgy határozott, hogy kiterjeszti az Unió által hozott korlátozó intézkedések hatályát, amint azt a 2012/35 határozat (6) preambulumbekzdése hangsúlyozza. A Tanács a 2012. január 23-i Iránról szóló következtetéseinek 3. pontjában kiemelte, hogy az ugyanazon a napon elfogadott korlátozó intézkedések célja az iráni nukleáris program iráni kormány általi finanszírozására mért csapás volt, és e korlátozó intézkedések nem vonatkoztak az iráni népre.
- 83 A Törvényszék ezt a célkitűzést vette figyelembe, amikor a megtámadott ítélet 119. pontjában azt állapította meg, hogy a vitatott kritérium az iráni kormánynak való támogatás azon formáira vonatkozik, amelyek mennyiségi vagy minőségi jelentőségüknél fogva hozzájárulnak Iránban az atomfegyverek elterjedésével kapcsolatos tevékenységek folytatásához. A Törvényszék ezzel egyáltalán nem „írta át” az említett kritériumot, hanem annak a Tanács által követett azon célkitűzéseket tükröző értelmezést adott, amelyek az Iráni Iszlám Köztársasággal kapcsolatos nemzetközi és uniós szabályozások fejlődéséből tűnnek ki.
- 84 Egyébiránt meg kell állapítani, hogy a Törvényszék a NIOC állításával ellentétben nem fordította el a vitatott kritériumot azzal, hogy mellőzte a megtámadott ítélet 118. és 120. pontjában e kritérium előadásakor az „így például” kifejezést. Amint azt ugyanis a Tanács kiemelte, a Törvényszék e 118. pontban a 2012/35 határozat (13) preambulumbekzdésében szereplő „különösen” kifejezést használta, amely az „így például” kifejezéssel egyenértékű. Hasonlóképpen, a Törvényszék az említett 118. pont utolsó mondatában jelezte, hogy a kérdéses támogatás anyagi, logisztikai vagy pénzügyi „lehet”, ami azt vonja maga után, hogy a vitatott kritérium a támogatás egyéb formáit is magában foglalhatja.
- 85 Hasonlóképpen, a NIOC-nak a hatodik fellebbezési jogalap harmadik részében szereplő állításával ellentétben a Törvényszék ítéletének indokolása nem tartalmaz ellentmondást azzal, hogy a megtámadott ítélet 119. pontjában kifejti, hogy a vitatott kritérium „a támogatás azon formáira [vonatkozik], amelyek mennyiségi vagy minőségi jelentőségüknél fogva hozzájárulnak Iránban az atomfegyverek elterjedésével kapcsolatos tevékenységek folytatásához”, miközben ezen ítélet 140. pontjában hangsúlyozta, hogy e kritérium „minden olyan támogatásra [vonatkozik], amely bár nem áll közvetlen vagy közvetett kapcsolatban az atomfegyverek elterjedésében közreható fejlesztésekkel, mennyiségi vagy minőségi jelentőségénél fogva elősegítheti az ilyen fejlesztéseket úgy, hogy az iráni kormánynak erőforrásokat vagy anyagi, pénzügyi vagy logisztikai segítséget nyújtanak, amely lehetővé teszi számára az atomfegyverek elterjedésével kapcsolatos tevékenységek folytatását”.

- 86 A Törvényszék ugyanis a megtámadott ítélet 119. pontjában értelmezte a 2012/35 határozattal és a 267/2012 rendelettel bevezetett kritériumot. Ezen ítélet 140. pontjában kifejtette ugyanakkor, hogy a vitatott kritérium bevezetése miben hozott létre kapcsolatot az iráni kormány számára történő támogatásnyújtás és az atomfegyverek elterjedésével kapcsolatos tevékenységek folytatása között. E tekintetben ezen 140. pontból – azon összefüggésre tekintettel, amelybe e pont illeszkedik – nem hiányzik olyan mértékben az egyértelműség, amely miatt nem lenne könnyen érthető.
- 87 E megfontolások összességéből az következik, hogy a NIOC hatodik jogalapjával nem bizonyította, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor az előtte indított keresetnek a 2010/413 határozat 20. cikke (1) bekezdése c) pontjának, valamint a 267/2012 rendelet 23. cikke (2) bekezdése d) pontjának jogellenességére alapított harmadik jogalapjára válaszul a vitatott kritériumot értelmezte. A hatodik fellebbezési jogalapot, amely következésképpen megalapozatlan, el kell utasítani.
- 88 Mivel a Bíróság valamennyi jogalapot elutasította, a fellebbezést is el kell utasítani.

A költségekről

- 89 A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése értelmében, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről.
- 90 Ugyanezen szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése, amelyet e szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, akként rendelkezik, hogy a Bíróság a pereszes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 91 A NIOC-ot, mivel pereszes lett, a Tanács kérelmének megfelelően kötelezni kell a saját költségein kívül a Tanács részéről felmerült költségek viselésére.
- 92 Az eljárási szabályzat 140. cikke (1) bekezdésének megfelelően, amelyet e szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Bizottság maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság a fellebbezést elutasítja.**
- 2) A National Iranian Oil Company a saját költségein kívül viseli az Európai Unió Tanácsa részéről felmerült költségeket.**
- 3) Az Európai Bizottság maga viseli saját költségeit.**

Aláírások